

Τάμπερε, 16. 10. 1999
(Ωρα: 14.00- 14.20)

ΕΚΤΑΚΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ (Δεύτερη Ημέρα- Λήξη εργασιών)

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, μετά το πέρας των εργασιών της διήμερης Συνόδου του Εκτάκτου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στην πόλη Τάμπερε της Φινλανδίας (15-16/10/99), προέβη στις ακόλουθες δηλώσεις προς τους δημοσιογράφους:

«Κυρίες και κύριοι, τα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε εδώ στο Τάμπερε, επιχειρούν να απαντήσουν σε θέματα τα οποία απασχολούν σήμερα τους Ευρωπαίους πολίτες και είναι ιδιαίτερα σημαντικά για την Ευρωπαϊκή Ένωση και όλους εμάς.

Εμείς στην Ελλάδα, έχουμε ήδη από καιρό δηλώσει ότι πρέπει να ακολουθούμε πολιτικές που έχουν στο επίκεντρό τους τον πολίτη. Αυτό πρέπει να γίνει οπωσδήποτε και στο επίπεδο της Ε. Ε. Ένα θέμα που απασχολεί τον πολίτη στο επίπεδο της Ε.Ε. είναι το θέμα των ελευθεριών, των δικαιωμάτων του, αλλά ταυτόχρονα και της ασφάλειας της δικαιοσύνης για να μπορεί να ασκεί αυτές τις ελευθερίες και αυτά τα δικαιώματα. Γι αυτό στη Συνθήκη του Αμστερνταμ, αλλά και σε διάφορους Συνόδους Κορυφής, είχε δηλωθεί ότι θα πρέπει να δοθεί μια ιδιαίτερη προσοχή στα δικαιώματα του πολίτη και θα πρέπει να υπάρξει μια εκτεταμένη διερεύνηση αυτών των προβλημάτων. Αυτή η διερεύνηση έγινε εδώ στο Συμβούλιο Κορυφής του Τάμπερε και έχουμε μπροστά μας ένα κείμενο το οποίο δίνει τις κατευθύνσεις που θα ακολουθηθούν για τον επόμενο χρόνο.

Τα κυριότερα σημεία του κειμένου των Συμπερασμάτων είναι τα εξής:

- **Ο Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης συγκεκριμενοποιείται με πολύπλευρες δραστηριότητες.** Πρώτα απ όλα δρομολογείται μια διαδικασία σχετικά με τα δικαιώματα των πολιτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση για να καταλήξει αυτή η διαδικασία σε ένα **Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων**, ο οποίος θα είναι, όταν αποφασιστεί, ένα συμπλήρωμα των Συνθηκών, θα έχει συνταγματική αξία για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σήμερα χρειαζόμαστε να δούμε προβλήματα δικαιωμάτων, γιατί οι ελευθερίες απειλούνται από διάφορες κατευθύνσεις. Απειλούνται, για παράδειγμα, από τους τρόπους πληροφόρησης, από εξουσίες οικονομικές, από διασυνδέσεις που υπάρχουν ανάμεσα σε πολιτικές και οικονομικές εξουσίες. Κυρίως, όμως, οι ελευθερίες αυτές αφορούν και θέματα, όπως την απασχόληση, την κοινωνική αλληλεγγύη, τη βοήθεια της Πολιτείας προς όσους έχουν ανάγκη.
- Πέρα απ αυτό το θέμα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ασχολήθηκε ιδιαίτερα με το **Ασυλο και τη Μετανάστευση, το Χώρο Δικαιοσύνης και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος.**

- Όπως ξέρουμε όλοι, υπάρχουν ισχυρές μεταναστευτικές πιέσεις στην Ε. Ε. Το έχουμε ζήσει στη χώρα μας. Έρχονται στην Ελλάδα εκατοντάδες άνθρωποι κάθε βδομάδα από τη Μέση Ανατολή, έρχονται εκατοντάδες άνθρωποι από το Βορρά και την Κεντρική Ευρώπη. Και θα πρέπει απέναντι σ αυτά τα φαινόμενα να υπάρξει μια απάντηση.
Αποφασίσαμε στην Κυβέρνηση να υπάρχει μια μεταναστευτική πολιτική για τη χώρα μας και το σχετικό νομοσχέδιο βρίσκεται σε επεξεργασία. Ωστόσο, δεν αρκεί να υπάρχει μια μεταναστευτική πολιτική μόνο για μας, χρειάζεται να ενταχθεί αυτή στο ευρύτερο ευρωπαϊκό πλαίσιο. Γιατί μια που η Ευρώπη είναι ένας χώρος όπου διακινούνται ελεύθερα όσοι ζουν, εάν δεν ισχύσει για όλους μια ρύθμιση παραπλήσια, τότε αυτό που θα προσπαθούμε εμείς να κάνουμε, δεν θα πετυχαίνει, γιατί αλλού θα δημιουργούνται κενά και δεν θα υπάρχουν έλεγχοι.
- Χρειάζεται, επίσης, να υπάρχει μια **πολιτική ασύλου ομοιόμορφη με τις ίδιες βασικές αρχές και το ίδιο πλαίσιο σε όλες τις χώρες, για να μην υπάρχουν διαφορές.**
Επίσης, χρειάζεται μια ιδιαίτερη πολιτική σε σχέση με τα θέματα αυτά απέναντι σε τρίτες χώρες.
- Στο κείμενο των Συμπερασμάτων υπογραμμίζεται ότι οι Διεθνείς Συνθήκες, όπως η Σύμβαση της Γενεύης, εξακολουθούν να ισχύουν. Αλλά ταυτόχρονα θα πρέπει να υπάρχουν ειδικές ρυθμίσεις, όσον αφορά την Ε. Ε. Τέτοιες ειδικές ρυθμίσεις, για παράδειγμα, που ενδιαφέρουν ιδιαίτερα εμάς, είναι η **προστασία και ο έλεγχος των εξωτερικών συνόρων.** Έχουμε εξωτερικά σύνορα που είναι το 35% των εξωτερικών συνόρων της Ε. Ε. Δηλαδή, είμαστε η χώρα εκείνη που έχει τα μεγαλύτερα, τα μακρύτερα σύνορα. Γι αυτό ακριβώς χρειάζεται μια διαδικασία, ώστε να μπορούμε να αξιοποιήσουμε τις τεχνολογίες, τις συνεργασίες με άλλες χώρες για να είμαστε αποτελεσματικοί και αυτό προωθείται μέσα από αυτό το κείμενο.
- Είχαμε πει και τονίσει ότι χρειάζεται να υπάρχουν **συμφωνίες επανεισδοχής.** Δηλαδή, απλά, όταν έρχεται κάποιος χωρίς να έχει άδεια και θέλουμε να τον στείλουμε πίσω, να μπορούμε να τον στείλουμε πίσω και να μη λέει μια χώρα ότι «εγώ δεν τον δέχομαι». Και επειδή χρειάζεται να βοηθήσει η Ε. Ε. σ αυτό, ζητήσαμε η Ένωση να κάνει συμφωνίες και θα κάνει συμφωνίες με εκείνες τις χώρες από τις οποίες προέρχονται οι μετανάστες για να μπορούμε ακριβώς να τους επαναπροωθούμε, όπως λέμε στην Ελλάδα.
- Σ αυτό το πλαίσιο θέλω να αναφέρω ότι η απόφαση αναφέρεται ειδικά στο **ελληνο-ιταλικό μνημόνιο για την ενίσχυση της συνεργασίας στην Αδριατική και το Ιόνιο.** Θα υπάρξει μια συνδιάσκεψη στην Ιταλία για τα θέματα τα οποία αφορούν τις περιοχές αυτές. Ταυτόχρονα θα υπάρξει και μια ιδιαίτερη συνεργασία ανάμεσα στις δύο χώρες και αυτό αναφέρεται θετικά.
- Επίσης, αντιμετωπίζονται κάποια θέματα που αναφέρονται στην **ενσωμάτωση των μεταναστών στις ευρωπαϊκές κοινωνίες.** Όπως είπα και στην αρχή και ανέφερε και ο κ. Γ. Παπανδρέου χθες, χρειάζεται να προωθηθεί ένας **κοινός Χώρος Δικαιοσύνης.** Δηλαδή πρέπει να υπάρχει μια προσαρμογή νομοθεσιών, πρέπει να υπάρχει μια διευκόλυνση στην εκτέλεση των αποφάσεων, πρέπει να υπάρχει μια διευκόλυνση στις διεξαγόμενες έρευνες –εισαγγελικές ή αστυνομικές- και κυρίως πρέπει να υπάρξει καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος.

- Υπάρχει μια σειρά αποφάσεων σε σχέση με την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, ιδίως σε σχέση με το ξέπλυμα του μαύρου χρήματος, με την εμπορία ανθρώπων και ειδικά γυναικών, τη σεξουαλική εκμετάλλευση των παιδιών και την εγκληματικότητα υψηλής τεχνολογίας.
- Ενισχύεται ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Αστυνομίας (EUROPOL).
- Δημιουργείται μια ευρωπαϊκή μονάδα δικαστική ερευνών (EUROJUST), με αρμοδιότητα το συντονισμό των εθνικών και ποινικών διαδικασιών.
- Τέλος, μέσα από τις πολλές αυτές ρυθμίσεις, θέλω να αναφέρω μια τελευταία : Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την υποστήριξή του στην περιφερειακή συνεργασία για την καταπολέμηση του εγκλήματος και στηρίζει την προσπάθεια. Αποδίδει ιδιαίτερη σημασία να υπάρξει μια τέτοια περιφερειακή συνεργασία στα Βαλκάνια, αποδέχεται δηλαδή τη σκέψη μας ότι εκεί θα πρέπει να επικεντρωθεί η προσοχή μας.

Συνοπτικά μπορώ να πω ότι αυτό το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έδειξε μια νέα κατεύθυνση στην πολιτική της Ε. Ε.

Η Ε. Ε. έχει ασχοληθεί με τα θέματα τα οικονομικά, με τα θέματα της εξωτερικής πολιτικής, με τα θέματα της απασχόλησης. Αλλά υπάρχει και μια άλλη πλευρά της ανθρώπινης ζωής, η οποία έχει σημασία. Η πλευρά αυτή είναι η ελεύθερη ανάπτυξη δυνατοτήτων, τα δικαιώματα και ταυτόχρονα η ασφάλεια εκεί που ζούμε, η ποιότητα ζωής.

Σ αυτό το θέμα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε δίνει συγκεκριμένες κατευθύνσεις δουλειάς για να εξασφαλίσουμε περισσότερες δυνατότητες, καλύτερη ασφάλεια, καλύτερες συνθήκες ζωής.

Αυτά από πλευράς μου. Είμαι στη διάθεσή σας.

ΧΡ. ΠΟΥΛΙΔΟΥ (ΑΥΓΗ): Κύριε Πρόεδρε, κοινό υπόστρωμα όσων αποφασίσατε εδώ είναι η ενίσχυση των εξωτερικών συνόρων ως προς τη δημόσια ασφάλεια...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όχι μόνο στη δημόσια ασφάλεια αλλά και στον τομέα της μετανάστευσης και βοήθειας προς ορισμένα άτομα.

ΧΡ. ΠΟΥΛΙΔΟΥ: Θέλω να ρωτήσω αν αυτή η αντίληψη της ενίσχυσης των εξωτερικών συνόρων, κατά τη γνώμη σας, θα αντανάκλασει στην εξωτερική πολιτική, αυτό είναι το πρώτο ερώτημα, και το δεύτερο, για να κάνουμε πιο συγκεκριμένα τα πράγματα, εάν ίσχυε το καθεστώς του ομοιόμορφου τρόπου χορήγησης ασύλου, πώς βλέπετε να είχαν εξελιχθεί στην Ελλάδα τα πράγματα γύρω από την υπόθεση Οτσαλάν;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κυρία Πουλιδου, ο Οτσαλάν πήγε στην Ιταλία. Ισχυε η Συνθήκη του Δουβλίνου, οι ιταλικές αρχές τον έστειλαν πίσω. Η απάντησή μου είναι ότι δεν ίσχυσαν όλα αυτά τα οποία είχαν συμφωνηθεί, από πλευράς των ιταλικών αρχών.

ΧΡ. ΠΟΥΛΙΔΟΥ: Οσον αφορά την ενίσχυση των εξωτερικών συνόρων....

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Αυτά είναι αλληλένδετα.

ΑΧ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ): Κύριε Πρόεδρε, επειδή τα θέματα ασφαλείας νομίζω ότι θα παίξουν σημαντικό ρόλο και προεκλογικά στην Ελλάδα, θα θέλατε να γίνετε πιο συγκεκριμένος για τις αποφάσεις που ελήφθησαν, όσον αφορά την εσωτερική ασφάλεια;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δυο πλευρές θα μπορούσα να τονίσω από την προσπάθεια αυτή. Η πρώτη πλευρά αφορά την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Υπάρχει και στην Ελλάδα έγκλημα το οποίο έχει τις ρίζες του στο εξωτερικό, π. χ. το εμπόριο ναρκωτικών, π. χ. το εμπόριο λευκής σαρκός και το ξέπλυμα του μαύρου χρήματος. Εάν, λοιπόν, υπάρχει ένας πιο αποτελεσματικός μηχανισμός για την καταπολέμηση αυτών των φαινομένων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, θα υπάρξει και περιορισμός των φαινομένων αυτών στην Ελλάδα. Και όσον αφορά τώρα την είσοδο διαφόρων προσώπων στην Ελλάδα και τις άλλες χώρες, τα οποία πρόσωπα συνδέονται με εγκληματικές ενέργειες, πιστεύω ότι θα προκύψει ένας πολύ πιο αποτελεσματικός έλεγχος από την πληροφόρηση, η οποία θα υπάρξει και από τις κοινές δραστηριότητες. Δηλαδή, βαθμιαία, το επίπεδο της ασφαλείας με τις αποφάσεις αυτές και την εφαρμογή αυτών των αποφάσεων, θα βελτιωθεί κατά πολύ, πιστεύω.

Μ. ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗΣ (ΑΠΕ): Κύριε Πρόεδρε, διαβάζοντας τα Συμπεράσματα, διαπιστώνω ότι δίνεται ιδιαίτερο βάρος στην αντιμετώπιση του εγκλήματος σχετικά με το ξέπλυμα μαύρου χρήματος, το οποίο, απ ό,τι έχουμε διαβάσει, μπορεί να φτάνει και το 1 τρις δολάρια ετησίως στην Ευρώπη.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εγώ δεν έχω στατιστικά στοιχεία.

Μ. ΣΠΙΝΘΟΥΡΑΚΗΣ: Το διαβάσαμε στις εφημερίδες, δεν το ξέρω προσωπικά. Ηθελα να σας ρωτήσω: Υπάρχει μια κατεύθυνση για το τραπεζικό απόρρητο και κατά πόσο μπορεί να ισχύει σε ορισμένες χώρες-μέλη και κυρίως στα εξαρτώμενα εδάφη. Στην Ελλάδα πιστεύετε ότι η εθνική νομοθεσία είναι επαρκής σε ό,τι αφορά το τραπεζικό απόρρητο ή επίκεινται κάποιες αλλαγές;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Στο κείμενο των Συμπερασμάτων προβλέπονται ορισμένες ρυθμίσεις που αφορούν το τραπεζικό απόρρητο. Θα πρέπει να προσαρμοστεί η ελληνική νομοθεσία σ αυτές τις ρυθμίσεις. Αλλά, βεβαίως, αναφέρετε και πολύ σωστά αναφέρετε ότι πάντα θα ισχύουν οι κανόνες προστασίας του ατόμου, οι οποίοι προβλέπονται από την ελληνική νομοθεσία. Από κει και πέρα, θα πρέπει να εξετάσουμε ειδικά αν κάποιες περιπτώσεις χρειάζονται διαφορετική μεταχείριση.

Ευχαριστώ πολύ.